

עטרת שרוב

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמנוא בארה"ק, רח' ארזי הבורה 48 ירושלים
בנטיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת תזריע – ההודש

בס"ד, עש"ק פרשת תזריע
כ"ז אדר ב' תשע"א – שנה ב' גליון ס"ה

זמני הדלקת הנרות ומוע"ש

הרה"ג מוע"ש ר"ת	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	קנדה
8:16	7:36	6:23	8:38	8:03
8:13	7:38	6:38	8:43	8:08
7:07	7:02	7:07		

מכריכים חודשי. מולד ניסן יום ראשון טעה 12:44, 6 חלקים
נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אָדָם פִּי יְהִיָּה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפְחַת אוֹ בַּהֲרַת יְהִיָּה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֹגַע צָרַעַת וְהוֹבֵא אֶל אֶהָרֵן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אֶחָד מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים (יג ב).

היינו שע"י כוח תורתו המאירה תיקן את הכתנות עור שנעשה ע"י חמא אדה"ר, ונהפך לו בחזרה לכתנות אור, שאין לקל"י שום ניקה, ועיין סודו בארוכה בספר עין-חיים (שער קליפות נוגה פ"ד), וזהו שבתורתו של רבי מאיר היה כתוב 'כתנות אור' עם אל"ף.

ולפי כל זה יובן שפיר מאמרם ז"ל שהנגעים באים משום שדיכר לשון הרע, כי במקום שהפה של האדם ילמוד את התורה הקדושה הוא מדבר לשה"ר, עי"ז הוא פוגם בג' אלפי"ן שיש בשם מ"ה בחינת אדם, ומסלק ע"י את הג"פ אור שבא ממוחי אבא, שהוא אור התורה הנקראת תורה אור, ולכן במקומו בא על האדם ג' נגעים שאת ספחת ובהרת.

ולכן הג' נגעים באים על העור דוקא, לרמוז על מה שלא תיקן את הכתנות עור שלו ואדרבה קילקל עוד ח"ו, במקום להמשיך את כתנות אור שנעשה ע"י התורה.

ולכן עם תוריד משם מ"ה שהוא שם התיקון, ג' אלפי"ן יהיה בגי' שם מ"ב, שהוא בחינת מדת הדין בלי שיתוף מדת הרחמים. וכן תיבת 'נגע' עה"א בגי' ג' פעמים שם מ"ב, לרמוז שע"י שהוא מבטל מדברי תורה ומדבר לשה"ר, או הוא מפסיק האורות והשפעות להעולם, ועי"ז באים עליו הג' נגעים שהם דינים קשים.

ולכן התיקון הוא 'הובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים' כי הרי כתוב 'שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו' (מלאכי ב ז), היינו שהתיקון הוא ע"י שהכהנים ישפיעו ויאירו בו ממאור תורתם, ויחזרו לו הג' מיני אורות.

(רעוא דרעיון תשס"ג לפ"ק)

העולם מתקיים, והקדים מדת רחמים ושתפה למה"ד.

והנה ענין הקדים מדת הרחמים נעשה ע"י התורה, כמו שמבואר במסכת שבת (פח ע"א) וז"ל: אמר חזקיה, מאי דכתיב 'משמים השמעת דין ארץ יראה ושקמה' (תהלים עו ט) אם יראה למה שקמה, ואם שקמה למה יראה. אלא בתחילה יראה ולבסוף שקמה, ולמה יראה, כדריש לקיש, דאמר ריש לקיש מאי דכתיב 'ויהי ערב ויהי בקר יום הששי' (בראשית א לא) ה"א יתירה למה לי. מלמד שהתנה הקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית, ואמר להם אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין, ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו. רואים מזה שמקודם היתה 'ארץ יראה' בחינת מדת הדין, ואח"כ ע"י קבלת התורה שקמה הארץ שהוא ענין מדת הרחמים.

והנה ידוע מהקדמונים (רבינו בחיי בראשית, ספר הקנה, שער הכוונות יום הכיפורים ד"ג) כי שם של מ"ב אבגית"ן, יוצא מן מ"ב אותיות ראשונות מן בראשית עד ב' של ובוהו בחילוף אלפא ביתא, בחינת מדת הדין.

וזהו שאיתא במדרש (ב"ר כ יב) עה"פ 'ויעש הוי"ה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם' (בראשית ג כא) בתרתו של רבי מאיר מצאו כתוב 'כתנות אור' עם אל"ף, והביאור בזה שאמרו חז"ל (עירובין יג:) וז"ל: תנא לא רבי מאיר שמו, אלא רבי נהוראי שמו, ולמה נקרא שמו רבי מאיר, שהוא מאיר עיני חכמים בהלכה, ולא נהוראי שמו, אלא רבי נחמיה שמו, ואמרי לה רבי אלעזר בן ערך שמו, ולמה נקרא שמו נהוראי שמנהיר עיני חכמים בהלכה.

הנה זה ידוע מחז"ל (ערכין מז:) שהנגעים באים על האדם משום שדיכר לשון הרע, וצריך להבין למה העונש של לשון הרע הוא דוקא בנגעים.

אלא שמבואר ממרן האריז"ל בספרו שער המצות, כי ענין המצורע הוא הסתלקות מוחין דאבא הנקרא תורה, מתוך ז"א, בסוד נובלות חכמה של מעלה תורה, ולכן תיקונו שיעסוק בתורה, וזהו 'זאת תהיה תורת המצורע' ולא אמר משפט המצורע או מהרת המצורע.

ועוד מבאר מרן האריז"ל בספרו לקוטי תורה וז"ל: 'אדם' בחינת ז"א, בגי' שם מ"ה כזה יו"ד ה"א וא"ו ה"א. 'כי יהיה' במקום לאה ורחל הדבוקים 'בעור בשרו' מאחוריו 'שאת וספחת ובהרת', היונקים שם מן החסדים דאמא, כי בהסתלק מוחי אבא מו"א, או במקום ג' בחינות אור, שהם החסדים דאמא שבדעת תפארת יסוד דו"א, שהם סוד הג' אלפי"ן שיש בשם מ"ה, שמאור א' דדעת יוצא ללאה, ותמורתה היא הנגע הנקרא שא"ת. וספחת ובהרת תמורת ב' אורות דבחינת ת"ת יסוד היוצאים לרחל עי"ש.

היוצא לנו מזה שהשלשה נגעים באים, תמורת שלשה אלפי"ן שיש בשם מ"ה, שהם שלשה אורות שבאים ממוחי דאבא. וגם הג"פ 'אור' מרמוז להתורה כמו שכתוב 'נר מצוה ותורה אור' (משלי יג), וגם ידוע (ע"ח שער לידת המוחין פ"ב) שג"פ אור בגי' כתר, מרמוז לכתר תורה.

והנראה לבאר דהנה בכריאת שמים וארץ כתוב ג"כ כמה פעמים 'אור'. ורש"י שם בתחילת פרשת בראשית מפרש, שבתחלה עלה במחשבה לבראותו במדת הדין, וראה שאין

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וביום השמיני ימול בשר ערלתו (יב ג).

איתא במדרש הה"ד (בראשית י"י) המול לכם כל זכר ע"כ. צריך להבין למה הביא המדרש את הפסוק הזה המול לכם כל זכר מה מוסיף בזה. וי"ל דהנה המדרש מקשה, מדוע נאמר 'ערלתו' כי היה די שיאמר ובוים השמיני ימול ערלתו, מהו 'בשר'. וי"ל דהנה מבואר בספרים הק', שהאב בעת שמל את בנו בעצמו בעודו ביום השמיני בלתי רחמנות יראה שפיכת דמו, אבל זה ראיה שבאם שאביו לא היה מל אותו בקטנותו וכאשר היה נהיה בגדלותו היה מל עצמו, כי בעודו קטן שמל אין הקטן יוכל לעכב מולתו, וזה נרמז המדרש 'בוים השמיני ימול בשר ערלתו' הה"ד המול לכם כל זכר, אז מקיים את המילה בעצמו באם לא היה מל אותו אביו בקטנותו, וזה ראיה שמל אביו את בנו הקטן כדי לקיים רצון הוי"ה ב"ה, וזה הראיה ע"י שמל אביו אז את ערלת בשרו בתורה ובמצות לקיים תורת משה רבינו ע"ה (דברים י טו) ומלתם את ערלת לבבכם וגו' והבן היטב.

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

נגע צרעת פי תהיה באדם והנבא אל הפתח (יג ט).

'באדם' בשוא, שלא כמשפט שצריך להיות בפתח או בקמין. ובשוא פירושו גם באדם, והיינו גם באדם התחתון, ועיין זוהר ובעין חיים, ותבין בסוד סגירו דנהורא עלאה, סגירו דחכמתא עלאה באדם עליון על ידי לשון הרע ועוונת, וגם באדם התחתון נגע צרעת כפשוטו.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

ואיש פי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא. ואם מפאת פניו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא (יג מ-מא).

רצה לומר 'ואיש כי ימרט' שהסיר ממנו בכוונה במזיד כל מחשבות זרות מ'ראשו' והוא על ידי סגופים שונים. אז 'קרח הוא' על ידי סגופים שעשה, ומהור הוא' ודאי. אבל הוא רק בדעיבד כי לכתחלה עיקר עבודת ישראל לעלות כל מחשבות זרות לשרשם ולתקנם, כי בחנם לא באו לו המחשבות מכל וכל, ועיקר תקונם להחזירם לשרשם הוא על ידי לימוד תורה לשמה, ועשיית מצות ומעשים טובים, מדות טובות, וראשית תקונם הוא מצות צדקה לתלמיד חכם, שיהיה מתמכי דאורייתא, לזה כתיב 'ואם מפאת פניו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא' כלומר 'ואם' הסיר המחשבות זרות שלו מתוך אהבת הבורא, היינו כמו שכתבתי שהוא מתוך לימוד תורה לשמה ושאר עבודת הבורא בשמחה ובטוב לב, וזהו 'ואם מפאת פניו' פנים מאירים באהבת הבורא ב"ה, ומתוך שמחה של מצוה 'ימרט ראשו' מכל המחשבות זרות, אז 'גבח' ר"ת ג'דולה ח'כמה ב'ינה בודאי 'טהור הוא', זך ונקי. והבן.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

דיני מצות נתק

מצוה קע"א: שלא לגלח שער הנתק באות ת' של אב"ת.

מל"ת שלא לגלח שער הנתק, שנאמר (ויקרא יג לג) ואת הנתק לא יגלח, כלומר מה שעם הנתק, מנין לתולש סימני טומאה מתוך נתקו שעובר בל"ת, שנאמר (שם) ואת הנתק לא יגלח.

משרשי המצוה: כתב רבינו החינוך (מצוה קע) שייסבול כל אדם איזה צער ואיזה עונש שיענישוהו הקב"ה לא יבעט בהם, ואל יחשוב שיהיה יכולת בידו לבטל אותם ולהעלימם מן הבריות, רק יש לו לבקש תחנה מאת האל שירפא מחץ מכתו, וזה השורש יספיק גם כן ללאו דלא יקוץ בהרתו שבסימן תקפ"ד הרמזו באות דל"ת. וכעין זה כתב הבבלי הקדוש (מעמי מצוה לרבי מנחם הבבלי, ל"ת צ"א) שהם שלוחי יוצר כל, וברוב פעמים מייסר בגלוי כדי שיקבלו העולם תוכחה, ואם חשב להסתירו על ידי גילוח מתגדל יותר.

מדיני המצוה, נתק הוא נגע הראש, או הוקן, שאם נפל השער שבהן מעיקרו, וישאר מקום השער פנוי כגרים, זהו נקרא נתק, ואין צריך לשום מראה אלא אף כמראה עור בשר נתק הוא, ולא נאמר בנתק עמוק אלא מה מראה עמוק בידי שמים אף נתק בידי שמים, לאפוקי אם ניתוק על ידי אדם.

וסימן טומאה של נתק, שער צהוב דק, או פשוט, וסימן טהרה אם צמח בו שער שחור. ואם הסגירו שבוע ראשון ולא נמצא בו לא סימן טומאה ולא סימן טהרה, יגלח סביב הנתק, והגילוח הזה אינו מצוה, ויכול לגלחו בכל דבר אף ביד, ועיקר הגילוח שעושה הוא, כדי שיהיה ניכר בטוב אם יפשה, ואם הוא נזיר ויש לו נתק, יכול לתלוש ביד סביב ויניח שערות, כדי לכופף ראשו לעיקרו, ואותן השערות שעם הנתק יניח כמות שהן, ובוה יוכר בטוב הפשוט, אבל אם ירצה שלא לגלח כלל, וסומך על חכמתו שיהיה לו היכר אם פשה יכול לעשות, אבל אסור לגלח גם אותן השערות, כי לא יהיה לנתק מה לפשות ויתבטל טומאת הפשוט, אף אם יפשה וינתק שרשי השערות אין זה פסיון.

ובזה אל יקשה לשימת התוספת (מער קטן ז. ד"ה בהסגר) שסברי דהנתק בעי שינוי מראה, אעפ"כ אסור לגלח עם הנתק, כי אף שניכר בשינוי מראה, הרי לא פשה ניתק, שלא היה לו מה לנתק, ומסולק קושיית משנה למלך (הלכות יו"ט פ"ו הלכה טו) על התוס' כי באמת כל מראות נגעים צריכין לסמוך על חכמתו להכיר הפסיון, אבל כאן יש עצה לגלח סביב ואז לא יצטרך לסמוך על חכמתו, ולכן לכתחלה יגלח וכשמגלח אז בא אזהרה שלא יגלח הנתק, שלא יהיה מה לפשות, ולוקה אף על שיערה אחת, ונכונים דברי התוספת.

ובזה יבא לנכון מה שכתבה התורה איסור הגילוח, והגילוח לאחר שבוע ראשון, דהרי הפשוט הוא אחר שבוע ראשון גם כן, אם כן גלח ולא יגלח גם קודם ההסגר, כדי שיהיה ניכר הפשוט אחר ההסגר שבוע ראשון, אלא שבאמת לא הוקפדה התורה על היכר. כי החכם יכיר אף בלא גילוח ויכול לסמוך על זה, אלא שאם הוא אינו חכם אוי 'והתגלח' יכול לגלח כל סביבו, ובלבד שעם הנתק לא יגלח, שאם יגלח שעם הנתק לא יהיה מה ליפשות, ומה יועיל ההיכר, וזהו אזהרה אינו אלא לאחר ההסגר, שבכל שעה שיפשה יטמא, אבל קודם ההסגר יכול לגלח הכל, שהרי בהמשך שבעה ימים יגדלו השערות, עד שלאחר ההסגר יהיה מה ליפשות, כל זה הלכה ברורה כשמש בצהרים אשר נכבו בה רבים מהגדולים גאוני ארץ ונוהג בכ"מ וככ"ז בזו"נ.

וזה דבר המצוי גם היום שלפעמים ינתק איזה שער מעיקרו בראש או בזקן, וצריך גם היום לילך אצל חכם וכהן, ולנהוג על פי התורה, ושלא לגלח כי הוא עשה ול"ת.

(אוצר החיים' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

פרשת החודש

אוצר החיים' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

מצוה ד' קידוש החדש באות יו"ד של אנכ"י

וקשומיה המעידין לה על חידושה, ושלא נתערב עם בניה ועמה אל זר. ואח"כ אומרים הב"ד מקודש מקודש. [מכאן לשון מסכת סופרים פ"ט מ'] ומברכין ברכת אשר גידל חורשי הורם, (חורשי הוא המחשבה, הורם הוא השכינה, חדר הורתי (שה"ש ג ד)), ולמדם זמנים חדשים טובים, (זמן הוא ז' פעם מלך, זי"ן מלכין קדמאין הנתברין ונתחדשין ונעשין טובים, והרע נופל לעומקא דתהו"ר), ירח בליל לבנה מינה נבונים סודרי עיתים, (ירח נקראת בעת חסרונה הגדול, בחשכה הגדול, ולבנה נקראת בעת שנתלבן פניה, המאירין מאור השמש, וזה ירח בליל, דהיינו שהירח היה בבחינת ליל, בחשכות גדול, ונבונים סודרי עיתים מינה אותם ללבנה, שמחשבין מולדה ויודעין שכבר נתלבן פניה המאירין אף שלא נראה לעינים אלא ירח בליל, וזהו רמז שמקדשין החדשים אף כלא עדים, כמו בעת הגלות שר' הלל נשיאה קידש אותם עד אלף השביעי), פילס צורינו קיצי רגעים, שבהם מתקן אותם החדשים ומועדים, דכתיב (תהלים קד יט) עשה ירח למועדים שמש ידע מבואו, ואומר (ישעיה סו כב) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה, וחותרם מקדש ישראל וראשי חדשים, הודו לה' כי טוב, ביום הזה בירושלים ששים ושמהים כולנו, אליהו הנביא במהרה יבוא, מלך המשיח יצמיח בימינו את הימים בשנים, ירבו שמחות בבנין בית המקדש, ויענו העם ויאמרו אמן. ירבו בשורות טובות בישראל, ירבו ימים טובים לישראל, ירבו תלמידי תורה בישראל, מקודש החדש מקודש בראש חדש, מקודש בומונו מקודש בעיבורו, מקודש בתורה מקודש בהלכה (להכללה), מקודש בעליונים מקודש בתחתונים, מקודש בארץ ישראל מקודש בציון, מקודש בירושלים מקודש בכל מקומות ישראל, מקודש בפי רבותינו מקודש בבית הוועד, והן י"ג פעם מקודש. וכן צריך לחשב שנים להשוות שנת החמה עם הלבנה במהלך האמצעי.

מצוה ד' מ"ע לקדש חדשים ולחשוב חדשים, שנאמר (שמות יב ב) החודש הזה לכם ראש חדשים, והרמב"ן (על ספר המצות להרמב"ם שורש השני) מנה לשנים, קידוש חדשים וחישב עוד מ"ע לחשב חדשים ושנים, לידע איזה חדש או איזה שנה צריכין לעבר, שנאמר (דברים מז א) שמור את חודש האביב, ושמרת את החוקה הזאת למועדה (שמות יג י). והסמ"ג (מ"ע מצוה מז) הוסיף עוד מצוה, מ"ע לחשב תקופת ומולות ומולדות, שנאמר (דברים ד ו) ושמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים, 'איזהו חכמה ובינה שהוא נגד העמים', שכל חכמת ישראל הוא באמת חכמת התורה חכמת אלהות, והעמים לא ישיגו זה, כי אינו מושרשן ומחלקן, ואיזה חכמה ובינה שהוא לעיני העמים ונגד העמים, 'הוי אומר זה חישב תקופת ומולות' (שבת עה.), שכל מולות שבעולם עשיה, הכל מושרש בשורש העמים כידוע, ואותו החכמה היא לעיני העמים, שמשיגין זאת, ועל ידי זה ידע לעבר שנים להשוות שנות החמה עם שנות הלבנה. וצריך לידע המולות, כי לפעמים עושין איזה סניף כגון אם בכיר ולקיש וכו', דין הוא אדרו כו' (פנהרין יח:).

מעם מצוה זאת ידוע, שצריך לקבוע המועדות במונו, וצריכין לקדש החדשים, דהיינו שיחשבו הבית דין בחשבון וידעו אם הוא ביכולת שיתראה הלבנה אם לא. ומעם החשבון כמעם ענין ברכות בחשבון (שה"ש ז ה), כל חשבון הוא בסיהרא קדישא (זח"ג רכ:), והוא עלמאתא שפירה דלית לה עינין, וכשעיני העדה מחשבין בחידוש הירח או בעיבור השנה, נמשכין לה עינים להביט לתתאין ולהתקשט במעשיהם, ולכן כל החשבון הזה תלוי ביד ב"ב דלתתא, כי שכינה בתחתונים צורך גבוה, והם קובעין לה יום המועד להשיב נפשה למנוחיה עם קשומי ויחודי מעשיהם, ולכן עוד מצוה שיבאו עדים בראיית הלבנה, הן הן עדיה

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

יְאִישׁ כִּי יִמְרָט רֵאשׁוֹ קֶרַח הוּא טְהוֹר הוּא. וְאִם מִפְּאֵת פְּנֵיו יִמְרָט רֵאשׁוֹ גִּבְתָּהּ הוּא טְהוֹר הוּא (יג מ-מא).

ומזה הענין היה רבינו דודי זקני דורש הפסוק הזה 'ואיש כי ימרט ראשו' כלומר 'ואיש' כשיהיה איזה איש ש'מרט ראשו' מחמת פחד השי"ת 'קרח הוא' מכל השער של גופו, בודאי 'טהור הוא' בלי שום ספק, ומכ"ש שנראה בצדיק הזה ש'מפאת פניו' עבור אהבת הבורא ב"ה נמרט ראשו 'גבחה הוא' ודאי 'טהור הוא'.

ואמר אף שהיו לו מדרגות גדולות הללו, אעפ"כ לא צריך להאמין לעצמו שהוא איש צדיק כזה, ולומר שבדאי לא יחזור לסורו עוד ח"ו, אלא דייקא אל תאמין לעצמך עד יום פקודתך, והא ראייה מהפסוק דלקמן 'וכי יהיה בקרחת או בגבחת הזה נגע לבן אדם' כלומר שיהיה טמון בלבו נגע רע נגד השי"ת, והוא 'לבן' נגד בני אדם, בבחירות נפלא נגד בני אדם, וג"כ 'ואדמדם' הוא בסוד קליפת נגה דקה מן הדקה, אז תדע 'פורחת היא בקרחתו או בגבחתו' והבן. ע"כ שמעתי מאדוני אבי מורי ורבי זלה"ה.

(בן ביתי' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

רצה לומר שמעתי מאממו"ר הרב הקדוש רבי יצחק יהודה יחיאל זלה"ה ששמע מרבו דודי רבינו הקדוש איש אלהים מו"ה רבי צבי מזידיטשוב זלה"ה, מעשה שהיה איש צדיק וטהור רבי חיים חייקא מעיר אמדור שבארץ רוסיא, שעמדו עליו פוחזים ורקים, עוות פניהם ענתה בהם, רשעים גמורים, ואמרו עליו על הצדיק הזה דברים כאלה שאסור לדבר אפילו על רשע גמור. וזה היה עבור שהיה נוסע לצדיק הקדוש אספקלריא המאירה רבינו רבי דוב בער המגיד ממעזריטש זלה"ה, והיה לצדיק הזה חלישות הדעת גדולה מכל זה, עד שהיה מפחד שלא יפול ממדרגתו ח"ו. לימים היה הצדיק הזה מחויק בעבודתו הגדולה, ובקש מאת השי"ת שיתן לו יראה ופחד לפני השי"ת כמו מלאך אלהים, ועבור זה לא ירגיש עוד מהבלי פיהם של רשעים הללו. ותכף נענה מן השמים, והיה עליו יראה ופחד מהשי"ת, עד שנפלו ממנו כל השערות של ראשו וזקנו, שלא נשאר על גופו המהור שום שיערה אחת בסוד 'ואנכי איש חלק' (בראשית כז יא), והוא מגדל יראה ופחד מהשי"ת.

הרה"ק רבי בנימין זאב מזאבריז בן רבי יחיאל מיכל המגיד מזלאטשוב זצוק"ל ג' ניסן תקפ"ב

תולדותיו

הרה"ק רבי בנימין זאב מזאבריז היה הבן השלישי מבין חמשת הארזים אשר נטע זרע ברך ה' הרה"ק רבי יחיאל מיכל המגיד מזלאטשוב, שהמליץ אביהם עליהם שהם מכוונים כנגד חמשה חומשי תורה, והרה"ק מזאבריז היה מכוון כנגד חומש ויקרא - תורת כהנים, עולה תמימה טהור וקדוש.

על אופן ילדתו מסופר שקודם התגלותו של אביו המגיד מזלאטשוב, באחד מן הימים אתא יום הדין ערב ראש השנה, ובבית המגיד לא נמצא אפילו פרוטה אחת בכדי להכין צרכי החג, ולקיים את דברי עזרא הסופר לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדונינו, וחשב כבר בדעתו להעביר את יום ראש השנה בתענית כמנהג שנהגו בהרבה מקומות (עיני שו"ע סי' תקצ"ז ס"ב), לעת ינטו צללי ערב הלך המגיד לקדש עצמו במקוה לכבוד היום, עלה ונסתפף, משם הלך לבית המדרש להתפלל תפילת ערבית הראשון של השנה החדשה, אחר התפילה כשידע שאין לו על מה לחזור לביתו, לקח מסכת ראש השנה וישב ללמוד, כעבור זמן מועט אחר שישב ללמוד שמע קול כרוז יוצא מבין ארון הקודש 'לך לביתך', וחשב בלבו את דברי חז"ל אין משיחין בבית קול והמשיך ללמוד כבתחילה, אבל לאחמ"כ כאשר שמע הכרוז פעם שני ושלישי חשב הלא דברים בגו, הלך לביתו ומצא נרות דולקות ושלחן ערוך מכל טוב, והדבר היה שהשכנים שראו בנטות צללי שבתית המגיד לא יהל אור, והתועדו שאין להם פרוטה להכין צרכי החג, הביאו הרבה מגדנות ומטעמים לביתו, עד שראו שלא יחסר לו כלום לשמוח בשמחת החג, אחר הסעודה ראה המגיד והנה לפניו עומד ר' צבי חזן ושמש העיר, שהיה ידוע אהבה פשוט שנפטר לפני זמן מה, שאל לו המגיד: מה לך פה, פנהו הנפטר: כי עתיד הוא לחזור בזה העולם והוא יהיה הנשמה שיוצא בן אשר עתיד להוולד לך, והמגיד הפטיר לפניו: לא היה לשלוח לי נשמה רק אותך, אמר לו הנפטר: תדע שאני הייתי מלי"ו צדיקים נסתרים שבדור, והייתי מדקדק על קלה כבחמורה, והסתרתי הכול במשך כל ימי חיי, אך רגע אחד קודם הסתלקותי עבר במוחי מחשבת גאות כי טוב עשיתי בעולם, וגם שאף אחד לא הבחין במעשי והיה לי מזה נחת רוח, ועל מחשבת גאות הזה צריך אני לבוא עוד פעם בזה העולם, ובחרתי את עצמי לירד בביתך. לאחר המעשה הנ"ל נולד בנו הרה"ק רבי בנימין זאב מזאבריז, שהיה ידוע לענוותן ולשפל ברך תמים ופשוט שלא החזיק מעצמו כלום.

בשנות נעוריו היה שובב, וכשהגיע לשנת בר מצוה, ציוה אביו לסופר שייתן לו את הבתים קודם שיכניס לשם הפרשיות, וכשהביא אותו להמגיד, הוריד כנחל דמעה ושפך הרבה דמעות לתוך הבתים, ואח"כ שפך הדמעות בתוכם, ומאז נהפך לאיש אחר.

בהגיע עת דודים, אמר אביו המגיד: אשר משמים הגידו לו שישתדך עם ביתו של הרה"ק רבי אשר צבי ז"ק בנו של הגאון המפורסם הרה"ק רבי זאב ז"ק משארגאד זצ"ל, אשר מרן אור שבעת הימים הבעל שם טוב נסע אליו לקיים אצלו שימוש חכמים, ולמד עמו ביחד, והיה להם יחד גילוי אליהו הנביא זכור לטוב.

מבאר רבותיו

רפאים יחשבו אף הם כענקים, והמואבים יקראו להם אימים (דברים ב יא). כמו ששמעתי מאת הצדיק רבי זאב וואלף בן הקדוש המגיד רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב, 'רפאים' הם הצדיקים רופאי הנפשות והם סוד רפאים, 'יחשבו אף הם' אף וכעס שלהם יחשב 'כענקים', כד"א (דברים טו יד) הענק תעניק לו, שהצדיקים על ידי כעס שלהם לשם שמים ממתיקין כל הדינים ונמשך שפע וברכה, [וענקים לגרורותיך (משלי א ט) האדם הגדול בענקים זה אברהם שהוא הראשון המושך שפע וחיים ופרנסה וברכה], 'והמאבים' שאין להם הכרע של הדעת ואין להם מוח בקדקדם, 'יקראו להם אימים' כעסנים, שאין להם מוח להבין שכל דברי הצדיק עושה רשימות גדולות להמתיק כל הדינים, עד כאן דברי קודשו שאמר בעת היותו במרחץ סמוך לעירנו, והייתי אצלו על שבת קודש דברים.

(היכל הברכה')
מרינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

רבותיו

חוץ ממה שקנה ולמד אצל אביו המגיד, נסע ג"כ להסתופף אצל שאר צדיקי הדור, מקובל שנסע אל רבינו רבי יעקב יצחק הלוי הורוויץ זצ"ל החוזה מלובלין, והיה מכין עצמו כמה שנים קודם שנסע לקבל פני אנפי החוזה. ובבואו לעיר לובלין יצא החוזה לכבודו לקראתו, ואמר לו: כבודו למה באתם אלי ואני רצייתי זה כמה לנסוע עליכם, השיב לו רבי בנימין זאב בתום דרכו: הלא הצדק עמכם שרצה לנסוע אלינו, דאיאת בזוהר הקדוש (תרומה קכח): שצריך זכאה למרדף בתר חייבא ולמקני ליה. ונשאר לשבות שם על שב"ק בצל רבינו החוזה. כן נסע ג"כ אל הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנוב זצ"ל, כשדרך רגליו בבית הרה"ק מרימנוב תמה הרה"ק מרימנוב ואמר: מה יש לכן המגיד מזלאטשוב לבוא אלי, ורבי בנימין זאב בתום דרכו ענה לו: ששמע שבשמים אומרים שהרה"ק מרימנוב הוא משיח ובאתי להכניע עצמי קדם משיח, ענה לו הרה"ק מרימנוב: אני איני משיח אבל בכל יהודי יש חלק ממשיח, ואני זכיתי להשלים את חלקי שלי והדברים עמוקים.

אוהבו של ישראל

מדת אהבתו לכל אחד מישראל היה אין לשער ואין לתאר, והיה קורא לכל אחד ואחד מזרע ישראל 'צדיק', והמליץ לשון הפסוק ועמד כולם צדיקים. ומסופר שפעם אחת בא לפני רבינו שר בית הזהר הגה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל הידמשק אליעזר, רב גדול אחד, וביקש ממנו היות שבעירם גר מלשין אחד מסור הרודף אותם, שרבינו יעניש אותו ויעקרו מן העולם בכוחו הגדול, כששמע רבינו הבקשה, סיפר להם עובדא שהיה עם הרה"ק רבי בנימין זאב מזאבריז, שבעיר אחת היה ג"כ מסור ומלשין גדול שרדף את תושבי העיר, והיו שני צדיקי הדור שרצו להעניש אותו ולעקרו מן העולם, אבל מקודם רצו שיסכים עמהם גם הרה"ק מזאבריז, נסעו שני

הצדיקים לזאבריז וסיפרו לו על אודות המסור ועל אודות מה שברצונם לעשות עמו, שאל להם הרה"ק מזאבריז: האם המסור מתענה ביום הכפורים, אמרו לו: הן, אמר להם: אם כן איני יכול להסכים עמכם, כאשר ראו שני הצדיקים כן, טענו לו שהם הרוב ומוכרח להסכים עמהם, הרים הרה"ק מזאבריז את עיניו וידיו לשמים, ואמר בלשון קדשו: ריבונו של עולם אתה יודע האמת שיותר ממלוא שני כדים אלו, (שהיו מונח שם שני כדים גדולים מאוד שיכנסו לשם מי גשמים שירדו מהגג), שפכתי דמעות לפניך שלא אשמע שום דבר רע על שום אחד מישראל, וכל שכן שלא אקבל ואקפיד על אחד מישראל, כששמעו זאת שני הצדיקים נדעו, ותיכף אמרו לו: שחוזרים הם מדבריהם ולא יעקרו את המסור מן העולם, אלא עשוהו לעני ואביון שלא היה לו לחם לאכול, והיה צריך לחזור על הפתחים וממילא כבר היה עסוק, ולא עסק עוד במלשונות. כל זה סיפר רבינו בעל הידמשק אליעזר לאותו רב שבא לבקש ממנו שיעקור המסור מן העולם, ומכח שסיפר רבינו המעשה כן היה גם כן להמסור השני, שנתרושש והוצרך לחזור על הפתחים והכול בא על מקומו בשלום.

תלמידיו

מגדולי תלמידיו היה רבינו המנורה הטחורה הגה"ק רבי אלכסנדר סנדר מקאמרנא זיע"א בעל הזכרון דברים, שנסע אליו בעת היות במרחץ נאסלשיץ הסמוכה לעיר קאמרנא, והביא עמו את בנו הקטן רבינו קודש הקדשים איש האלוקים הגה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל הייחל הברכה, וזבת שם על שבי"ק פרשת דברים, ומראה פניו זיוו הודו לא מש במשך כל ימי חייו רבינו, כן היה מקושר עמו גם מותו היה חקוק לו על לבו, כן היה מקושר עמו גם רבינו הגה"ק רבי צבי הירש מוויזשניץ זיע"א בעל היצבי לצדיק, אשר היה עמו ממש כתלמיד חבר. ופעם אחת כשהיה רבינו בעל הצבי לצדיק בבית המגיד מזלאטשוב, ביקש ממנו שיוכיח מעט את בנו הרה"ק מזאבריזא שיש לו מעט מרה שחורה, וכשהוכיח רבינו בעל הצבי לצדיק אותו, אמר לו בתוך הדברים: על לשון הכתוב (תהלים ב) עבדו את ה', ובמה בשמחה, ששמחה היא עבודה בפני עצמו, והפלא המגיד הדברים ואמר: שבשמים ג"כ מפרשים כך. ויש מכתב ששלח הרה"ק מזאבריזא לרבינו בעל הצבי לצדיק שיבקש רחמים על נכדתו שחלתה, ועוד כמה עובדות שהיו ביניהם. כן נסעו אליו ג"כ הרה"ק רבי צבי אלימלך שפירא זצ"ל בעל היבני יששכר, הרה"ק רבי דוד שלמה אייבשיץ זצ"ל בעל היערי נחל, הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זצ"ל יחד עם בנו הרה"ק רבי אליעזר מדיקוב זצ"ל, ועוד רבים ואלפים שבאו לחזות בנועם קדשו ולקנות ממנו דרכי התורה והענווה והפשטות.

הסתלקותו

נסתלק ביום ג' ניסן תקפ"ב ומונוחתו כבוד בזאבריזא, בניו: רבי יחיאל מיכל נפטר בצעירותו, רבי שלמה אליעזר. חתניו: רבי יצחק צבי מנחם אוירבאך מלעטשויב נכד התולדות יעקב יוסף, רבי זושא מלובלין בן הרה"ק רבי ישראל בן החוזה מלובלין.